

37929

Sevda Karaca
Gaziantep Milletvekili
Emek Partisi Genel Başkan Yardımcısı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Işıkhan** tarafından Anayasanın 98, TBMM İç Tüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. **15.12.2025**

Sevda Karaca
Gaziantep Milletvekili

İhab Elali isimli Suriyeli bir göçmen işçi; 2017-2022 yılları arasında Gaziantep'te Este Halı Fabrikasında kayıt dışı bir şekilde çalıştırılmıştır. Elali günde 15-16 saate varan çalışma saatleriyle, fazla çalışma ücreti almadan, düşük ücretle, yan haklar olmadan ve sigortasız bir şekilde çalışmaya mecbur bırakılmıştır. İşyerinde sömürüye maruz kalmasının yanında hakaret ve darba da maruz kalan Elali, "Sigortasız ve Suriyeli olduğu" söylenip; sınır dışı edilme tehdidiyle şikayetleri de engellenmiştir. İşten atılan Elali, hakları için hizmet tespiti davası açmış ve çok sayıda yasal delille işyerindeki çalışmasını ispatlamıştır. Ancak Gaziantep 5. İş Mahkemesi Elali'nin çalışma izninin bulunmadığı, bu sebeple iş sözleşmesi kurulamayacağı gerekçesiyle davayı reddetmiştir. Elali, istinafin da reddettiği davayı Anayasa Mahkemesine taşımıştır.

Gaziantep sınır bölgesi ve bölgenin sanayi havzası olması sebebiyle binlerce göçmen işçinin çalıştığı bir kenttir. Yakın zamanda Pakistanlıların da çalışmaya başladığı kentte göçmen işçiler kayıt dışı çalıştırma ve ucuz emek sömürüsünün en yoğun yaşayan ve bir o kadar da görünmez bölüğüdür. Yıllarca emeği sömürülen, her türlü tehdit ve aşağılamaya maruz bırakılan işçiler, sırf çalışma izni olmadığı için hakları gasp edilmektedir. Bu yaklaşım, göçmen işçilerin fiilen çalıştırıldıkları gerçeğini yok saymakta; patronlara göçmen emeğini kayıt dışı, sigortasız ve sorumluluktan azade biçimde sömürme cesareti vermektedir.

Bu bağlamda;

1. Türkiye genelinde ve Gaziantep özelinde kayıt dışı çalıştırılan göçmen işçi sayısına ilişkin Bakanlığınızın güncel verileri nelerdir? Uyruklara göre dağılım yapılmakta mıdır?
2. 2010-2025 yılları arasında Gaziantep'te göçmen işçilerin çalıştırıldığı işyerlerine yönelik kaç denetim yapılmıştır? Bu denetimler sonucunda kaç işyerine hangi yaptırımlar uygulanmıştır?

3. Gaziantep gibi sanayi havzası olan kentlerde göçmen işçilerin yoğun olarak çalıştırıldığı sektörlere yönelik özel bir denetim ve izleme programı uygulanmakta mıdır? Uygulanmıyorsa gerekçesi nedir?
4. Çalışma izni olmaksızın göçmen işçi çalıştırmanın asli sorumlusu işveren olmasına rağmen, yargı kararlarıyla işçilerin hak taleplerinin reddedilmesi Bakanlığınız tarafından nasıl değerlendirilmektedir?
5. 2010-2015 yılları arasında kaç göçmen işçi hizmet tespiti davası açmıştır? Bu davalar hangi kararlarla sonuçlanmıştır?
6. Çalışma izni bulunmayan göçmen işçilerin fiili çalışmalarının yok sayılması ve hizmet tespiti davalarının bu gerekçeyle reddedilmesi, insan ve işçi haklarına ilişkin uluslararası sözleşmelerle nasıl bağdaştırılmaktadır?
7. Bakanlığınız, göçmen işçilerin fiilen çalıştıkları süreler için sigortalılıklarının tespit edilmesini ve işverenlerin sorumluluğunun açık biçimde düzenlenmesini sağlayacak bir yasal ya da idari düzenleme hazırlığında mıdır?
8. Göçmen işçilerin sınır dışı edilme tehdidiyle şikâyet mekanizmalarından uzak tutulmasına karşı, güvenli başvuru ve koruma mekanizmaları oluşturulması yönünde bir çalışmanız var mıdır?
9. İhab Elali örneğinde olduğu gibi, yıllarca çalıştırılıp emeği sömürülen göçmen işçilerin hak kaybına uğramaması için Bakanlığınız hangi somut adımları atacaktır?
10. 5 yıl boyunca kayıt dışı işçi çalıştırdığı ispat edilen Este Halı'ya ne tür yaptırımlar uygulanmıştır?